

Potter, eller med andre Ord, der er i 1879 betalt 674,988 Kr. mindre i Stat af det Skarum, hvoraf der er produceret Spiritus, end der vilde være bleven betalt, saafremt Produktionen var bleven staaende paa samme Punkt og med samme Gjennemsnitsudbytte som i 1864/65, og 1,197,486 Kr. mindre, end der vilde være bleven betalt, hvis det i 1851 antagne Gjennemsnit endnu var rigtigt i 1879. — Disse Tal vise formentlig klart, hvorlidet i Birteligheden en Beskatning af Gjæringskarret ligeoverfor en Produktion, der er i stadig Fremgang, er i Stand til at tilfredsstille de Fordringer, der bør kunne stilles til en saadan Beskatningsbasis.

Særlig uheldig viser Beskatningsuligheden sig ligeoverfor de Brænderier, der producere Presgjær. Nagtet, som anført, den ubesattede Gjærproduktion her er det væsentlige, og Brændevinsudbyttet mere maa betragtes som Biproduct, hviler der dog, da hele Mæstekarrets Rumfang bestaates, uden Hensyn til, at der kun uvindes c. halvt saa megen Brændevin, som i et andet veloveret Brænderi, herigjennem en saa høi Afgift paa Gjærproduktionen her i Landet, at den vil kunne blive affskaaren fra det fremmede Marked, saafremt en Forandring i Beskatningsformen i Tydskland, med hvilket Land der navnlig konkurreres paa det engelske Marked, stillede de tydske Gjærfabrikanter heldigere med Hensyn til Afgiften, hvad der al finder Sted for Sverigs Bedkommende, hvor kun Spiritusudbyttet bestaates.

Uligheden kommer i det Hele deraf, at medens det, som man vil ramme ved Beskatningen, er Brændevinstilvirkningen o: den tilvirkede Mængde Brændevin, er det Middel, hvorigjennem man søger at ramme Beskatningsobjektet, kun ufuldkomment til Niemeds Dpnaaelse, idet man lægger Skatter paa et Redskab, hvis forskjellige Anvendelsesmaade kan betinge et meget forskjelligt Udbytte.

Har den nuværende Beskatningsmaade saaledes Mangler i sin Retning, er der desuden forbundet andre Ulemper med den, som have en ikke mindre væsentlig Betydning.

Den lægger nemlig et Baand paa hele Bedriften til Skade for dennes frie Udvikling. Idet Skatten hviler paa Gjæringskarret, er den lagt midt ind i Bedriften og paa et af de væsentligste Punkter i samme; den kan derfor ikke undlade at være hindrende for Brændevinsbrænderens Frihed i Fabrikationen, og er saameget mere besværende, som Frihed netop paa dette Punkt er af overveiende Betydning. Den medfører Nødvendigheden af mangehaande Bestemmelser om de benyttede Redskabers Art og Størrelse, og af en noie Efterlevelse af de trufne Kontrolforanstaltninger, hvorved den steds virker som en Hemsto paa Bedriften og den frie og bedst mulige Benyttelse af Materialet. Paa den ene Side udelukker den derhos Anvendelsen af saadant Stof

ved Brændevinsbrændingen, som vel fuldkommen godt vilde egne sig dertil, og hvis Anvendelse vilde komme Landbruget tilgode, men som ikke giver et saa stort Udbytte, at dette staar i Forhold til Afgiften. Paa den anden Side frister den Brændevinsbrænderen til, for at spare Afgiften, at indmæske hver Gang en større Mængde Materiale end en hensigtsmæssig Drift tilsiger.

For det første af disse Punkters Bedkommende, Kontrollen og dens Forhold til Bedriften, have Forholdene navnlig i de sidste 10 Aar forandret sig betydelig. Lov af 7de Februar 1851 er med Hensyn til hele det Kontrolsystem, den indfører, bunden til Brænderiet paa dets daværende Standpunkt. Ved at Karrenes Størrelse fastlaas i deres indbyrdes Forhold, og Materialet kontrolleres i dets Gang fra Kar til Kar til Brændingens Slutning, vanskeliggøres Defraudationer, idet Brænderiet og dets Drift ere, om man saa maa sige, tungne ind i en Form, der i høi Grad letter Tilsynet. Saa længe Produktionen blev staaende omtrent paa samme Trin som ved Lovens Fremkomst, maa dette Kontrolsystem siges at have gjort god Tyldest, uden at det tilsyneladende har virket hæmmende, men med Aaret 1870 begynder en hel ny Udvikling af Brænderibriften, der har tvunget Administrationen ind paa en Række af Bevillinger, hvorved Lovens Bestemmelser ere lømpede efter Tidens Krav, idet der efter Udlandets Mønster indføres nye og komplicerede Apparater, saavel til Foræmning og Mæskning som til Destillation — Apparater, hvis hele Konstruktion umuliggjør den Følgen Materialet paa alle Stadier, som netop var Kontrollens Hovedstyrke, og som derhos, hvad deres Størrelse angaar, ikke lade sig bringe ind under de Grændser, der fastsættes ved Lov af 7de Februar 1851. Denne Udvikling er stadig bleven fortsat, de større Brænderier blive efterhaanden alle Spritfabriker, der, saavel i hele deres Indretning som med Hensyn til deres Produkt, aldeles ingen Lighed have med de Brænderier, som Gjæringskar-Beskatningen i sin Tid ramte, og Kontrollen er derfor ogsaa bleven i høi Grad vanskelig, og ifølge sin Natur lidet sparende til den nuværende Produktion.

For uden Betænkkelighed at give Brændevinsbrænderen den fornødne Frihed i sin Bedrift, bør Skatten lægges ved Tilvirkningens Slutning. Senlæggelse ved Begyndelsen, hvor Afgiften maatte reite sig efter Mængden af det under Behandling tagne Stof, vilde medføre saamange Vanskeligheder ved Kontrollen, foruden at den vilde være saa lidet forenelig med Friheden i Valget af de forskjellige brugelige Stoffer, at der allerede af denne Grund ikke vilde kunne være Tale om den, og den vilde derhos ikke ramme, hvad Skatten tilsigtede at ramme, nemlig den tilvirkede Mængde Brændevin. For Tiden vides denne Beskatningsmaade heller ikke at være benyttet andelskeds, i hvert Fald ikke uden at den staar